DOTZE FICCIONS SOBRE EL FUTUR D'EUROPA

L'odi

Kallia Papadaki

Pau Badia

Traducció de Pau Sabaté

Article original en grec

L'observava cada matí a través de la porta del balcó, orientada al nord, que donava a la botiga de queviures xinesos i africans, curiosa simbiosi d'una vila de Somàlia i d'un poble de la província de Iunan, amb prou feines devia fer metre cinquanta-cinc, una dona microscòpica que tenia les arrels a les profunditats de l'Extrem Orient i arrugues prematures al front, que endreçava els prestatges amb destresa, desplaçava els envasos uns pocs centímetres amb exactitud matemàtica, evitava el sol, i sovint fantasiejava a la caixa mirant el pòster amb les vores arrugades que representava el continent negre, gran i desconegut. La primera vegada que s'hi va fixar va ser dos dies després de tancar la botiga de pintures, no "sortien els números", els deutes s'acumulaven, es convertien en pèrdues, devoraven el que havia aconseguit amb tant d'esforç, el xalet, el cotxe, els altaveus cars, el raconet que tenia per fer alguna excursió amb els amics dispersos que es trobaven en aquella edat estranya en què tot el que havien aconseguit amb penses i treballs, dona, fills, dret a la jubilació, el vol passatger d'una papalloneta femella, feia trontollar els fonaments de l'edifici, que s'ensorrava tot d'una com un castell a la vora del mar.

Li molestava la seva presència, el pas mesurat i sec, el seu anar i venir per la vorera estreta, com escopia les llavors de carbassa torrades al carrer i mastegava les paraules, com xarrupava la sopa i es menjava amb ànsia els fideus, i a sobre encara hi havia aquell gegant bonhomiós de dos metres, el seu home i soci, negre com la pega de l'asfalt, que descansava a l'entrada del local de quinieles i s'embadocava furtivament amb algun partit

que feien a la tele d'abonament d'en Kostís, tot amollant, a cada gol o intent malaguanyat, grunyits inarticulats que li sacsejaven les espatlles enormes i quadrades.

En aquella botiga no hi havia comprat mai, ni tan sols quan es quedava sense tabac i havia de recórrer 500 metres per trobar un quiosc obert, però no els feia falta la seva aportació insignificant, la botiga renovava el gènere de manera regular, com més s'enfonsava en la inactivitat la seva petita empresa i l'ofegaven els deutes, més augmentava la clientela d'ells, com si haguessin inundat el seu barri, el seu carrer, la seva infantesa totes les races del món i dia rere dia l'anaven apartant, centímetre a centímetre, per cabre-hi tots, però ell no havia après a compartir els escassos metres quadrats que li corresponien, i els records de les èpoques despreocupades i lliures d'estrangers s'agegantaven i arribaven als bancs, a la plaça, a les botiguetes, les mançanes del voltant i les cases, més valia que estiguessin totes tancades i en ruïnes, rònegues i buides, que plenes de gentussa dels quatre caps de món.

Feia dos mesos que buscava feina, començava el tercer i els dies ociosos s'amuntegaven a les catifes, als armariets de la cuina, a l'aigüera atapeïda de plats i gots, als racons de les habitacions, al balconet, que s'havia convertit en el quarto dels mals endreços de les seves penes de mitja tarda. Preguntava a amics i coneguts, fins i tot a parents que feia anys que no en volia saber res, perquè el tinguessin en compte, un oncle seu que feia mitja dècada que no el veia li va proposar treballar de repartidor al seu local de *suvlaki*, el sou no era res de l'altre món però amb les propines sortia un salari normal, s'ho va pensar un parell de dies, va sospesar els pros i els contres, però se li feia costa amunt la motoreta, s'acostava als cinquanta, no es podia imaginar damunt d'un vespino tot el dia, plogués o fes sol, li feia llàstima el seu cos, a banda que no portava un vespino des de feia gairebé vint anys, li feien por els clots i els altres conductors, al final va posar l'excusa que li feia mal l'esquena i tenia una hèrnia de naixement que feia anys que el feia patir.

El tercer mes va demanar diners a la dona, tenien bona relació encara que es trobessin a distància, ella se n'havia anat a viure a Rèthimno amb el fill únic de tots dos, no s'acabaven de decidir a fer els papers del divorci, la distància, sentimental i literal, ja els anava bé, cadascú tenia casa seva, calma i tranquil·litat, les nits com les volia, parlaven de tant en tant per telèfon, del nét que es feia gran, del fill que no feia més que ensumar oportunitats per invertir en oli, en vi, en turisme i en fruitetes que se li menjaven els pocs diners que tenia els mesos d'estiu que li sobraven. Al seu fill no s'atrevia a demanar-li diners, perquè el renyaria i li diria que no fa res a la vida, li donaria consells i l'animaria a vendre's la casa i a donar-li els diners per treure'n suc, li clavaria una llauna sobre teories de conspiració i informacions inútils, sobre els camps electromagnètics i geomagnètics, sobre els extraterrestres, el Soros, els jueus, els centres de poder que controlen les seves vides desgraciades, els polítics grecs que s'han venut el país.

S'està al balcó, la lluna s'emmiralla als terrats i les calderes d'aigua i ell pensa en els seus braços, que se li han tornat feixucs, mossega la boca de l'ampolla i repenja el cos a la barana rovellada, perquè posa a prova la sort i la resistència de la barana, ahir va travessar el carrer en vermell sense mirar, té la mirada clavada a la vorera, si caigués del tercer pis, què en quedaria, només els deutes, ni una fotografia com Déu mana no tenia perquè la posessin al costat de l'espelmeta, fa un glop de cervesa escalfada i el cruixit de la persiana

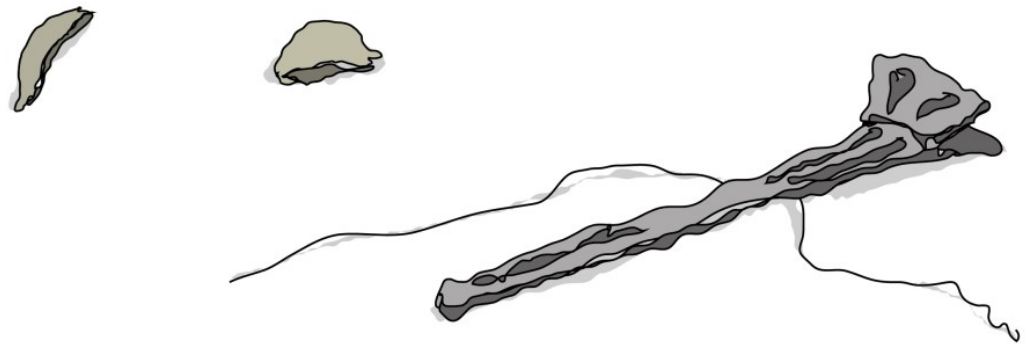
de la botiga de productes xinesos i africans, que baixa amb dificultat, el distreu dels pensaments, s'han fet les dotze i és dijous a la nit, han fet tard avui, la xinesa tanca la persiana amb el cadenat gruixut de ferro, uns ionquis han atracat un parell de cops les botigues del voltant i està tothom alarmat, es lliga curta la bossa al davant del camió de mudances aparcat, dona una ullada ràpida a dreta i esquerra, un udol de gos fa que miri cap endarrere per damunt de l'espatlla, passa el carrer amb pressa i una motoreta la sega com una espiga de l'agost, se l'emporta i l'avia cinc metres més enllà, a la vorera. Es forma un espès bassal de sang que rega el ciment assedegat, en Pandelís segueix amb la mirada la motoreta, que gira la cantonada i es perd, encara a més velocitat, per l'avinguda, el conductor és un jove cremat pel sol que va sense casc, de l'edat del seu fill. Posa les mans a la barana, per un moment té la sensació d'estar tot sol en aquest món, que tots els sorolls han callat, que totes les veus s'han aturat i només ell és testimoni de com es capgiren els plans per l'endemà, la cita amb el propietari de la botiga per renovar el contracte, el pagament de les factures pendents: telèfon, llum i gas, impostos sobre la renda i les propietats, i els somnis que tenia amb aquell vestit de flors que abans-d'ahir havia vist en un aparador d'oferta i pensava emprovar-se'l quan acabés el balanç del mes i tingués els trenta euros a la butxaca.

Passa un cotxe, un de segon, aquesta hora al barri no hi ha trànsit, al balcó de davant s'apaga un llum, passen els segons, s'amunteguen, es converteixen en minuts, una noia al pis del costat canta una cançó que està de moda, un passavolant s'atura al seu costat, s'ajup, dóna un parell d'ullades furtives al voltant i s'agenolla, li estira amb moviments ràpids i hàbils la bossa de l'espatlla, arrenca a córrer amb els ingressos del dia, setanta-nou euros i unes quantes monedes de deu cèntims en total, un permís de residència que caduca al cap de dos mesos, una loteria d'abans-d'ahir que no va guanyar res i dues fotografies descolorides d'una revista de viatges dedicada a la ciutat que és a dos-cents quilòmetres del seu poble i una vegada la va visitar amb sa mare i sa germana.

Les sirenes de l'ambulància i els fars del cotxe de policia desperten el barri, tothom surt al balcó a veure el mal que els ha passat pel costat, busca amb la mirada el gegant somali, que ara li sembla un homenet, la vida et destrossa en un moment, ho capgira tot, però per molt que intenti trobar el moment que per a ell tot va començar a anar cap avall, no està segur de com ni de quan va arribar fins aquí, potser perquè la seva baixada havia estat lenta, gradual, descansava de tant en tant i les desgràcies eren una pedreta més a les espatlles que havia d'equilibrar i aixecar, a la seva vida no hi havia hagut aquell moment, només esglaons, d'altres els pujaven i ell els baixava, no era més o menys així com s'havia acabat la seva joventut? Amb ell absent.

Va trigar a adormir-se, no agafava el son, i avui ha baixat una mica després de les deu, més per curiositat que per altra cosa, la botiga és tancada, la persiana, abaixada, el cadenat, tancat amb clau, i a la vorera del davant no hi ha quedat cap senyal d'anit, travessa amb compte el carrer, el camió de mudances fa estona que ha sortit a fer els itineraris d'avui, no hi ha res que indiqui la mort, la sang ha amarat les escletxes brutes, s'ha unit amb els xiclets enganxats, la brutícia dels anys, les restes dels excrements dels gossos, només una pinça de cabells de quincalla reflecteix la llum del sol, no està segur que li pertanyés, intenta que li vingui al cap la seva imatge i és curiós però per molt que intenta traçar la

forma de la seva cara, només es recorda del seu odi, de la manera que reia, a crits i amb un riure ofegat, com xarrupava la sopa i com escopia les llavors, el so sec dels seus passos que anaven amunt i avall, com arrossegava el carretó amb les mercaderies, i tots aquests sorolls sense cara li trepanen l'orella, agafa la pinça i es fixa en un cabell fosc i llarg que s'ha quedat enganxat entre les dues peces, tancades amb fermesa.

Porta gairebé sis mesos sense feina, es va empassar l'orgull i va anar a veure el seu nebot, que és aparellador, i li va suplicar, feia uns quants anys s'havien barallat de mala manera per coses de política, és jove i ambiciós, amb estudis, té èxit, guanya tants diners com ell no guanyaria ni en cinc anys, li va demanar feina, abans d'obrir la botiga de pintures era lampista, hi tenia traça, durant un temps havia treballat per lliure, no es guanyava malament la vida, el noi el va sospesar amb la mirada, hi ha una colla que d'aquí a una setmana se'n van a Anglaterra, tot just ara han tornat d'Alemanya i de França, han fet reformes en un despatx d'advocats i un pis, al cap d'un mes i mig han estalviat tres mil euros cadascun, no hi ha despeses, els bitllets, la casa i el menjar estan coberts, què me'n dius, va dir-li.

S'ho va pensar, la primavera estava ben entrada, començava a sentir-se olor d'estiu, la casa se li havia fet petita, es mirava la botigueta de queviures, que s'havia buidat de gènere i de clientela, el pòster del continent negre estripat pel mig, els cadàvers d'una vida que va esfondrar-se en una sola nit, s'hi va decidir, no sortien els números, fins quan aguantaria pidolant diners al fill i a la dona, el mes vinent en feia cinquanta, es podria jubilar amb penes i treballs, havia arribat el seu moment, només que aquell cop calia que decidís ell, tota la vida les decisions les prenien els altres, va alçar els ulls cap al seu balcó, les portes estaven tancades, de flors, no en tenia, les baranes tenien les cantonades rovellades, li va venir una tristesa molt gran, el seu balcó li semblava míser, petit i sense sol. Com podia haver esperat tants anys de prosperar en terra estèril?

El viatge a Londres va durar tres dies i tres nits, anaven fent torns al volant, van arribar un dimarts a la matinada, no feia sol, queia aquell plugim emprenyador i la fresqueta se li clavava als ossos, que no estaven acostumats als estius britànics. Van començar la feina el mateix dia, s'hi quedarien, tal com ho veia, un meset, hi havia força feina, era una botiga molt gran amb *delicatessen* gregues a Basewater i un pis espaiós al bulliciós Brixton. Vivien tots junts en una pensió barata a la part est de Londres i quan plegaven, al migdia, es

bevien una cervesa a l'entrada de la botiga en reformes parlant fort i rient com babaus de les dessaborides de les britàniques, el temps revolt a ple estiu, els diners que s'embutxacaran i com se'ls gastaran quan els tinguin entre mans. Fa un glop de cervesa, mossega la boca de l'ampolla, en té el costum de fa molts anys, com si posés a prova el destí i la resistència, com si fos que, si mossega una mica més fort, es trencarà l'ampolla i els trossos se li clavaran a la boca, ompliran la carn tova de sang i ferides, aixeca el cap, la seva mirada es creua, al primer pis de l'edifici, amb la d'una dona gran, deu anar pels setanta, els cabells blancs li emmarquen les celles com una corona, té taques a la cara, clapes marrons dels estius successius a la Costa Brava i a Mallorca, i un lleuger arronsament de llavis que ell reconeix de seguida, és l'odi, viu allà, a les vores dels llavis, als angles dels ulls, pren forma de mica en mica, dia rere dia, nit rere nit, setmana rere setmana —determina gradualment com caldrà que els ulls vegin el món i la boca articuli la por indicible, inexplicable, quotidiana.

Sempre que acaben la feina del dia i pleguen de les reformes, quan ha de travessar el carrer vigila dos o tres cops els cotxes que passen, els altres treballadors se'n foten, es riuen d'ell, li han tret el malnom de poruc, però ell sap, encara que no ho confessi, que el mal no necessita gran cosa per engrapar-lo, només un moment, tant com dura un moment necessita per fer-se gegantí i destrossar-los.

Diari rellegit i reescrit en primera i tercera persona
Mireia Sallarès

El mar gris
Eluned Gramich

Dos bitllets a Namíbia
Djaimilia Pereira de Almeida

Reflexions sobre el futur d'Europa des d'una avioneta laosiana
Irene Solà

El sistema de signes de Sala-Babot
Borja Bagunyà

La ficció europea
Cristina Morales

L’odi

Kallia Papadaki

Kallia Papadaki

Kallia Papadaki és guionista i escriptora. Ha estudiat Ciències Econòmiques al Bard College i a la Brandeis University (EUA), i cinematografia a l’Escola de Cinematografia d’Atenes. L’any 2010 va rebre l’International Balkan Fund Script Development Award pel seu primer guió, *September*. La seva novel·la, *Dendrites* (2015), també va ser premiada amb el Premi de Literatura de la Unió Europea.